

UCHWAŁA NR XXXV/313/2014
RADY POWIATU ZIELONOGÓRSKIEGO
z dnia 27 marca 2014 r.

w sprawie wdrożenia „Programu Aktywności Lokalnej w powiecie zielonogórskim na lata 2014-2020”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 05 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.) oraz art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Program Aktywności Lokalnej w powiecie zielonogórskim na lata 2014-2020” w brzmieniu określonym załącznikiem do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Zielonogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Zielonogórskiego

Edwin Łazicki

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/313/2014
Rady Powiatu Zielonogórskiego
z dnia 27 marca 2014 r.

Program Aktywności Lokalnej w powiecie zielonogórskim na lata 2014 – 2020

Zielona Góra, marzec 2014 r.

Diagnoza

Integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest jednym z podstawowych zadań pomocy społecznej. Prowadzone w jej zakresie działania powinny być nakierowane na aktywizowanie społeczności lokalnej w różnych zakresach (społecznym, zawodowym, zdrowotnym, edukacyjnym). Celem działań pomocy społecznej jest wzmacnianie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w podnoszeniu ich kompetencji związanych z życiem społecznym, zawodowym, a także osobistym. Umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych jest wysoce pożądana wśród klientów pomocy społecznej. Aby osiągnąć cel należy stosować w obszarze pomocy społecznej innowacyjne metody aktywizacji oraz szeroką współpracę wielu podmiotów. Dużą pomoc w skutecznym realizowaniu działań oraz zmniejszaniu zasięgu wykluczenia społecznego klientów pomocy społecznej stanowi Program Aktywności Lokalnej współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Do grup znajdujących się najbliżej zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie należy zaliczyć: osoby niepełnosprawne i ich otoczenie, osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze (nazywane usamodzielnianymi) oraz rodziny zastępcze, w których przebywają podopieczni i ich otoczenie.

W powiecie zielonogórskim co roku kilkunastu wychowanków różnych form opieki zastępczej osiąga pełnoletniość, a co za tym idzie podlegają procedurze usamodzielnienia i wsparciu ustawowemu. Dla większości z nich start w dorosłość jest trudnym lecz nieuniknionym zadaniem. Aby ich pierwsze doświadczenia w samodzielnym życiu były jak najlepsze, dobrze jeśli młodzież ta jest objęta dodatkowymi działaniami wspierającymi ich wejście w dorosłą drogę życia. Często zdarza się, że motywacja tych młodych ludzi jest niska, brak im poczucia sprawczości i konsekwencji w działaniu, a przede wszystkim środków finansowych na edukację. Wielu z nich mieszka na terenach wiejskich, co jest dodatkowym utrudnieniem w dostępie do szerokiej oferty szkoleniowej/edukacyjnej. Znaczący wpływ na przyszłość osób usamodzielnianych ma ich otoczenie, a pozytywnym bodźcem do działania może stać się udział w różnego typu projektach.

Na koniec 2013 roku w powiecie było 115 rodzin zastępczych, które pod swoją opieką miały 169 dzieci. Wsparcie prawidłowego funkcjonowania tych rodzin zwiększa szanse dobrego startu wychowywanych w nich dzieci, dlatego inwestowanie w te rodziny jest działaniem uzasadnionym i niezbędnym również w ramach Programu Aktywności Lokalnej.

Grupą społeczną, która również wymaga szczególnej uwagi są osoby niepełnosprawne (w 2013 roku po pomoc do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zgłosiło się 1115 osób). Konieczne jest prowadzenie działań na rzecz przygotowania ich do samodzielnego funkcjonowania i pełnienia ról społecznych. Z obserwacji i doświadczeń wynika, że osoby niepełnosprawne są skłonne szybciej niż inni wycofywać się z aktywności społecznej i przyjmować postawę bierną wobec otaczającej ich rzeczywistości. Integracja osób z niepełnosprawnością z otoczeniem społecznym wymaga zaangażowania i inwestowania w ich umiejętności społeczno-zawodowe.

W każdym przypadku bardzo ważną rolę w działaniach na rzecz aktywności lokalnej, integracji, aktywizacji odgrywa otoczenie społeczne w jakim znajdują się uczestnicy i jakie jest jego nastawienie do ich działań.

I. Cele programu

1. Cel ogólny Programu Aktywności Lokalnej (PAL)

- 1) Wzrost aktywności społeczno - zawodowej wchodzących w dorosłość wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych oraz ich otoczenia.
- 2) Podniesienie poziomu umiejętności społeczno-zawodowych osób niepełnosprawnych oraz ich otoczenia.
- 3) Wzmocnienie funkcjonowania rodzin zastępczych.

2. Cele szczegółowe Programu Aktywności Lokalnej (PAL)

- 1) Wzmocnienie motywacji uczestników do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
- 2) Podniesienie kompetencji społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnej.
- 3) Podniesienie samooceny uczestników programu.
- 4) Przełamanie obaw związanych z radzeniem sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
- 5) Zwiększenie poczucia pewności siebie w kontekście zmiany swojej sytuacji życiowej.
- 6) Wzrost poczucia integracji społecznej uczestników programu.
- 7) Poczucie sprawstwa w środowisku lokalnym uczestnika programu.
- 8) Pozytywne wzmocnienie rodzin zastępczych jako instytucji wspierających rodzinę.
- 9) Pozytywne nastawienie otoczenia społecznego do działań podejmowanych przez uczestnika programu.

II. Założenia programu

- 1) Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego.
- 2) Ścisła współpraca instytucji i służb z terenu powiatu.
- 3) Zaangażowanie lokalnych partnerów w realizację programu.
- 4) Objęcie programem w pierwszej kolejności osób oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

III. Planowane działania

- 1) Promowanie, wspieranie i realizowanie projektów o charakterze edukacyjnym, zawodowym, społecznym, zdrowotnym, turystycznym, sportowym, w szczególności nastawionym na aktywizację uczestników i integrację społeczną.
- 2) Tworzenie partnerstw oraz promowanie projektów realizowanych w partnerstwie.
- 3) Współpraca międzysektorowa, w szczególności na linii instytucji samorządowych oraz jednostek pozarządowych i społeczności lokalnych.
- 4) Wspieranie organizacyjne i finansowe inicjatyw lokalnych.
- 5) Organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej.
- 6) Organizowanie i wspieranie działań o charakterze edukacyjnym i zawodowym, w tym warsztatów, szkoleń, kursów podnoszących kompetencje uczestników w różnym zakresie.
- 7) Badanie potrzeb i problemów mieszkańców powiatu zielonogórskiego.

IV. Adresaci programu

Program Aktywności Lokalnej adresowany jest do osób, które mają trudności w radzeniu sobie w różnych problemowych sytuacjach życiowych, m. in.: klientów pomocy społecznej, osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W szczególności Program Aktywności Lokalnej kierowany jest do:

- 1) wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych przygotowujących się do usamodzielnienia,
- 2) osób z otoczenia młodzieży usamodzielnionej z różnych form pieczy zastępczej,
- 3) rodziny zastępcze oraz ich otoczenie,
- 4) osób niepełnosprawnych o niskiej aktywności społeczno-zawodowej oraz osób z ich otoczenia.

V. Metody realizacji programu

W ramach Programu Aktywności Lokalnej powiatu zielonogórskiego przewidziane zostały następujące metody realizacji programu:

- 1) środowiskowa praca socjalna jest to działanie realizowane przez pracownika socjalnego lub inną osobę, mające na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
- 2) instrumenty aktywnej integracji, w tym:
  - a) instrumenty aktywizacji społecznej,
  - b) instrumenty aktywizacji edukacyjnej,
  - c) instrumenty aktywizacji zdrowotnej,
  - d) instrumenty aktywizacji zawodowej.

Program Aktywności Lokalnej cechuje zabieganie o realizowanie celów programu poprzez integrowanie, aktywizowanie i zaspokajanie potrzeb członków społeczności lokalnej, w miarę możliwości borykających się z podobnymi trudnościami, problemami, należącymi do jednej grupy społecznej, środowiskowej czy zawodowej (np. osoby niepełnosprawne i ich otoczenie, osoby przebywające w pieczy zastępczej i ich otoczenie, rodziny zastępcze i ich otoczenie).

Udzielanie pomocy w ramach Programu Aktywności Lokalnej jest ograniczone zasadami finansowania projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego, możliwościami finansowymi powiatu oraz procedurami postępowania podczas rekrutacji uczestników.

Program zakłada realizację szkoleń, kursów, warsztatów zarówno dla osób niepełnosprawnych, rodzin zastępczych, osób opuszczających różne formy pieczy zastępczej oraz ich otoczenia. W ramach programu przewiduje się prowadzenie: warsztatów rozwojowych podnoszących kompetencje społeczne i umiejętności zawodowe; grupowego lub indywidualnego wsparcia psychologicznego i prawnego; finansowanie kursów i szkoleń specjalistycznych, w zależności od potrzeb uczestników: kurs prawa jazdy, nauka języka obcego, kurs komputerowy itp.

Prowadzone działania mają na celu podniesienie samooceny uczestników, ich poczucia przynależności do społeczeństwa oraz podniesienie ich aktywności lokalnej szczególnie w zakresie społeczno-zawodowym.

Oferta pomocy dla uczestników programu będzie przygotowywana z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb każdego uczestnika.

- 3) Inne działania o charakterze integracyjnym prowadzone będą jeśli sytuacja finansowa powiatu będzie na to pozwalała. W ramach tego rodzaju działań można:
  - a) organizować i inspirować udział mieszkańców w imprezach i spotkaniach, w szczególności o charakterze edukacyjnym, integracyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym czy turystycznym;
  - b) prowadzić edukację społeczną i obywatelską, w tym spotkania, konsultacje działania edukacyjne, debaty społeczne;
  - c) prowadzić badania diagnostyczne, przygotowywać raporty dotyczące potrzeb i zasobów danej społeczności lokalnej.

VI. Czas trwania programu i harmonogram realizacji działań

Program Aktywności Lokalnej realizowany będzie w latach 2014 – 2020 zgodnie z założeniami i zasadami projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego.

VII. Promocja programu

Program będzie realizowany w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego, zatem promocja programu będzie spójna z promocją projektu. Do form promocji programu i projektów należeć będzie:

- 1) prowadzenie i aktualizowanie strony internetowej dotyczącej działań realizowanych w ramach programu i realizowanych projektów;
- 2) opracowanie i wydrukowanie materiałów informacyjnych dotyczących programu i realizowanych projektów;
- 3) ogłoszenia w płatnych i bezpłatnych gazetach lokalnych i na portalach internetowych.

VIII. Przewidywane rezultaty

- 1) Rozeznanie potrzeb i problemów wybranych grup społecznych.
- 2) Aktywizacja społeczno-zawodowa uczestników programu.
- 3) Integracja poszczególnych grup uczestników projektu z otoczeniem społecznym.
- 4) Skuteczniejsze i bardziej efektywne wykorzystanie zasobów pomocy społecznej, w tym PCPR.
- 5) Zapewnienie wysokiej jakości realizowanych działań .
- 6) Poszerzenie oferty działań dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 7) Podniesienie umiejętności społeczno-zawodowych uczestników programu.
- 8) Podniesienie samooceny uczestników i ich kompetencji prospołecznych.
- 9) Zmniejszenie poczucia wykluczenia społecznego wśród uczestników programu.

10) Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za rzeczywistość społeczną.

11) Wzrost zaangażowania instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań na rzecz integracji społecznej mieszkańców powiatu.

12)

IX. Finansowanie programu

Program finansowany będzie z następujących źródeł:

- 1) środki budżetu powiatu,
- 2) środki z Unii Europejskiej, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
- 3) środki z Państwowego Funduszu na rzecz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- 4) środki budżetu państwa.

X. Realizacja programu

Realizatorem Programu Aktywności Lokalnej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie im. Jana Pawła II w Zielonej Górze.

XI. Partnerzy programu

Prawidłowa realizacja programu będzie możliwa przy ścisłej współpracy przedstawicieli, między innymi:

- 1) placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Powiatowego Urzędu Pracy w Zielonej Górze,
- 3) gminnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu zielonogórskiego,
- 4) szkół z terenu powiatu zielonogórskiego,
- 5) Warsztatów Terapii Zajęciowej w Zielonej Górze,
- 6) Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze,
- 7) Klubów Integracji Społecznej z terenu powiatu zielonogórskiego,
- 8) organizacji pozarządowych.

XII. Monitoring

Monitoring jest bardzo ważnym elementem kontroli realizacji programu. Aby zapewnić jak najwyższe standardy realizacji programu monitoring prowadzony będzie przez cały okres trwania projektu i polegał będzie na kontroli prawidłowości i rzetelności wykonywanych w ramach programu działań, a także na niezwłocznym korygowaniu ewentualnych nieprawidłowości. Monitoring będzie również narzędziem pomagającym w obserwacji zmian jakie przynoszą działania programu, rezultatu i poziomu wykonania wskaźników.